

154/2001. (IX. 5.) Korm. rendelet

a sportorvoslás szabályairól és a sportegészségügyi hálózatról

A Kormány a sportról szóló 2000. évi CXLV. törvény 93. §-a (1) bekezdésének g) pontjában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendeli el:

1. § A rendelet hatálya kiterjed a versenyszerű sportolót, valamint a szabadidős sportolót (a továbbiakban együtt: sportoló) ellátó, sportorvosi szakképesítéssel rendelkező személyekre, továbbá a sportegészségügyi ellátásban részt vevő sportolókra és sportszakemberekre.

Az országos sportegészségügyi hálózat

2. § (1) Az Országos Sportegészségügyi Intézet (a továbbiakban: OSEI) önálló központi költségvetési szerv, amelynek hatásköre az ország egész területére kiterjed.

(2) Az OSEI budapesti székhelyű jogi személy, az országos sportegészségügyi hálózat központja.

(3) Az országos sportegészségügyi hálózatot az OSEI működteti.

(4) Az országos sportegészségügyi hálózat keretében kerül sor a sportolók alkalmassági és időszakos ellenőrző vizsgálatára, továbbá a versenyzéshez szükséges sportorvosi engedély kiadására.

(5) Az országos sportegészségügyi hálózat és az OSEI szervezetét, működési rendjét, valamint a munkáltatói jogok gyakorlásának módját és terjedelmét az egészségügyi miniszter által jóváhagyott, és az OSEI főigazgató főorvosa által kiadott Szervezeti és Működési Szabályzat tartalmazza.

3. § (1) Az OSEI-t főigazgató főorvos vezeti, aki feladatait az egészségügyi miniszter közvetlen irányításával látja el.

(2) A főigazgató főorvos feladatkörében:

a) irányítja az OSEI működését;

b) meghatározza – az Ifjúsági és Sportminisztériummal és a Sportorvosi Szakmai Kollégiummal egyetértésben – az országos sportegészségügyi hálózat fő feladatait;

c) tájékoztatja az országos sportegészségügyi hálózatot a szakmai kérdésekben kialakított elvi állásfoglalásairól;

d) ellátja mindazokat a feladatokat, amelyeket jogszabály, illetve az egészségügyi miniszter a hatáskörébe utal.

(3) Az országos sportegészségügyi hálózatot az OSEI Sportegészségügyi, Szervezési és Módszertani Osztályt vezető főigazgató-helyettes főorvosa irányítja.

4. § (1) Az országos sportegészségügyi hálózat sportorvosa az OSEI-vel szerződéses vagy közalkalmazotti jogviszonyban áll.

(2) A megyékben és a fővárosban megyei, területi, illetve kerületi sportorvosi szakrendelők működnek.

5. § (1) Az ifjúsági és sportminiszter (a továbbiakban: miniszter) minden év december 31-éig támogatási szerződést köt az OSEI-vel – a miniszter és a Magyar Olimpiai Bizottság által meghatározott – a versenyszerű sportolók speciális, emelt szintű sportegészségügyi ellátása érdekében.

(2) A támogatási szerződésben foglaltak szerint az OSEI a következő ellátásokat biztosítja:

a) több szakkonzíliumból álló emelt szintű alkalmassági vizsgálat;

b) terhelhetőséget megállapító élettani vizsgálat;

- c) táplálkozási szaktanácsadás;
- d) sportpszichológiai vizsgálat;
- e) a nemzeti válogatottak keretorvosi hálózata szakmai tevékenységének összehangolása és működtetése;
- f) edzőtáborok sportorvosi ellátásának működtetése;
- g) doppingellenőrző laboratórium működtetése.

A sportorvos feladatai

6. § A sportorvos:

- a) az egyes sportágakban – az OSEI irányelvei alapján – elvégzi a sportoló alkalmassági, továbbá időszakos ellenőrző vizsgálatát;
- b) szakmailag indokolt esetben kiegészítő vizsgálatokat végez a betegségek és sérülések megelőzése, kezelése és rehabilitációja érdekében;
- c) meghatározza a sportoló teljesítőképességét az adott sportágban;
- d) a sportszervezetek, illetve a nemzeti válogatott keret tagjait sportegészségügyi ellátásban részesíti;
- e) tudományos vizsgálatokat és kutatásokat végez a fizikai aktivitás emberi szervezetre gyakorolt hatásával, valamint annak hiányával kapcsolatban, a túlterhelésből adódó szövődmények, illetve sérülések elkerülése érdekében; illetve ezen vizsgálatok eredményeit alkalmazza a sportolók ellátása során;
- f) ellátja a sporteseményeken az előforduló sérüléseket és egyéb orvosi beavatkozást igénylő panaszokat;
- g) a sportoló lehető legjobb teljesítménye elérése érdekében tájékozódik a tudományosan megalapozott és bizonyítékokon alapuló megengedett teljesítménycsökkentő módszerekről, és tanácsot ad azok gyakorlati alkalmazására vonatkozóan; továbbá közreműködik az edzésterv kidolgozásában;
- h) a doppingellenes tevékenység keretében megelőző, felvilágosító, nevelő, ellenőrző munkát folytat;
- i) szaktanácsadást végez az egészséges életmód, a táplálkozás és a megfelelő testsúly kialakítása, valamint az emberi szervezet fizikai aktivitásának növelése vonatkozásában;
- j) szakmai felügyeletet lát el a sportolók egészségügyi ellátásában közreműködő személyek tevékenysége felett.

A sportolók és a sportszakemberek sportorvosi vizsgálatáról

- 7. §** (1) Az amatőr, illetve a hivatásos sportoló a rendszeres edzések megkezdése előtt alkalmassági vizsgálaton köteles részt venni.
- (2) A sportorvosi engedélyek – e rendelet szerinti – érvényességi idejének lejártá előtt a versenyszerű sportoló időszakos ellenőrző vizsgálaton köteles részt venni.
- (3) Versenyezni csak érvényes sportorvosi engedéllyel lehet.

- 8. §** (1) A sportorvosi vizsgálatokat az OSEI sportegészségügyi szakrendelőjének sportorvosai, valamint az országos sportegészségügyi hálózat területileg, illetve kerületileg illetékes sportorvosai végzik az OSEI szakmai irányelvei alapján.
- (2) A sportorvosi vizsgálatokat – lehetőség szerint mindig azonos sportorvosi rendelőben – a sportszervezet székhelye, a versenyszerű sportoló lakóhelye, munkahelye vagy az iskola székhelye, illetve a sportesemény helyszíne szerint illetékes sportorvosok végzik.

(3) A sportorvosi vizsgálatot végző orvosnak sportorvosi szakképesítéssel kell rendelkeznie. Ennek hiányában megfelelő szakképesítés mellett a sportorvosi szakvizsga előkészítő tanfolyam 2004. december 31-ig elfogadható.

9. § (1) A nemzeti válogatott keretek tagjai és az 5. § (1) bekezdése szerint kijelölt sportolók esetében a sportorvosi vizsgálatokat az OSEI sportegészségügyi szakrendelőjének sportorvosai végzik.

(2) A nemzeti válogatott keretek orvosai (a továbbiakban: keretorvosok) az OSEI főigazgató főorvosának kinevezése alapján – az OSEI irányelvei szerint – látják el feladatukat.

(3) A keretorvosnak sportorvosi szakképesítéssel kell rendelkeznie.

10. § (1) A sportági alkalmassági vizsgálat eredményét a sportági országos szakszövetségek vagy a szakszövetségi feladatokat ellátó sportszövetségek (a továbbiakban együtt: szakszövetség), illetőleg a sportszervezetek által külön e célra készített nyomtatványon kell nyilvántartani.

(2) A versenyzésre való alkalmassági minősítés igazolása versenyzésre nem jogosít, ahhoz a külön jogszabályokban foglalt további feltételek teljesítése is szükséges.

(3) A versenyzés megkezdése előtt az illetékes sportorvos a sportorvosi vizsgálat eredményét a szakszövetség által az adott sportágra előírt módon igazolja.

11. § (1) A versenyzéshez szükséges sportorvosi engedélyek érvényességi ideje 18 éven aluli sportoló esetén 6 hónapnál, 18 éven felüli sportoló esetén 1 évnél hosszabb nem lehet.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltak szempontjából a korcsoport elbírálásánál a sportorvosi vizsgálat időpontját kell figyelembe venni.

(3) A vizsgálatot végző sportorvos a sportorvosi engedély érvényességét az (1) bekezdésben foglaltaknál rövidebb időben is megállapíthatja, ha a sportoló egészségi állapota vagy várható nagyobb terheléssel járó fokozott igénybevétele ezt indokolja.

(4) 18 évesnél fiatalabb sportoló a felsőbb korcsoportban – a birkózás, cselgáncs, karate, ökölvívás, súlyemelés, valamint a harcművészeti sportágak semi-contact és contact ágaiban – egészségvédelme érdekében nem versenyezhet. Egyéb sportágak sportolói a szakszövetség versenykiírásának megfelelően felsőbb korcsoportban is versenyezhetnek.

12. § (1) Ha a sportoló a területi, illetve kerületi sportorvos alkalmassági, illetve időszakos ellenőrző vizsgálatának eredményével nem ért egyet, akkor 8 napon belül a megyei (fővárosi) vezető szakfőorvostól kérheti az alkalmasság másodfokon történő orvosi elbírálását. Amennyiben a sportoló a másodfokon hozott döntéssel sem ért egyet, az egészségügyi alkalmasság megállapítása iránt 15 napon belül az OSEI sportegészségügyi szakrendelőjének vezetőjéhez fordulhat.

(2) Ha a 9. § (1) bekezdésében meghatározott sportoló az alkalmassági vizsgálat eredményével nem ért egyet, 8 napon belül az OSEI főigazgató főorvosához fordulhat az egészségügyi alkalmasság megállapítása iránt.

13. § (1) A 7. § (1) bekezdésében nem említett sportolók esetében az adott sporteseményen való részvétel egészségügyi elbírálását a 8. § (2) bekezdésében meghatározott sportorvosokon kívül az iskola-egészségügyi szolgálat orvosa, illetve a házi orvos végzi, amennyiben azt az adott szabadidős sportesemény jellege indokoltá teszi.

(2) Az (1) bekezdésben foglalt esetekben az OSEI, illetve a területileg, kerületileg illetékes sportorvos – amennyiben szükséges – a sportegészségügyi vizsgálatok elvégzéséhez konzultatív háttérrel biztosít.

- 14. §** (1) Az a sportszakember, aki feladata ellátása során fokozott fizikai erőfeszítést végez (pl. mérkőzésvezető, versenybíró) köteles évente sportorvosi vizsgálaton részt venni.
(2) Az (1) bekezdésben foglalt vizsgálatot a 8. § (2) bekezdésében meghatározott orvosok végzik.
(3) Az illetékes sportorvos a vizsgálat eredményét a 10. § (3) bekezdésében előírt módon igazolja.

A sporteseményekkel kapcsolatos egészségügyi feladatokról

15. § A sporteseményen a sporteseményt szervező a rendeletben foglaltak szerint köteles egészségügyi ellátásról gondoskodni.

16. § (1) A sporteseményen előforduló sérülések és balesetek megelőzése, valamint a szükséges sportegészségügyi intézkedések megtétele érdekében a szervező a sportesemény jellegétől függően az alábbi egészségügyi ellátásokat köteles biztosítani:

a) orvos vagy egészségügyi szakdolgozó (a továbbiakban együtt: egészségügyi dolgozó) jelenlétét;

b) mentőszolgálati ügyeletet.

(2) A szervező minden sporteseményen köteles biztosítani elsősegélynyújtó felszerelést.

17. § (1) Az e rendeletben foglaltak alapján a szakszövetség a játék-, verseny- és bajnoki szabályzatokban vagy a versenykiírásban a sportág, illetőleg a sportesemény jellegének, valamint a nemzetközi sportszövetség előírásainak figyelembevételével szabályozza, hogy a sportág sporteseményein milyen szintű egészségügyi ellátás szükséges.

(2) A várhatóan tömeges részvétellel és fokozott fizikai igénybevétellel járó szabadidősport rendezvényen a szükséges egészségügyi ellátást a szervező az e rendeletben foglaltak figyelembevételével határozza meg és köteles arról gondoskodni.

(3) A szervező a (2) bekezdésben foglalt szabadidősport rendezvények megtartásának időpontja előtt legalább 30 nappal köteles az OSEI-t tájékoztatni a sportesemény jellegéről, valamint az általa szükségesnek tartott egészségügyi ellátásról.

18. § (1) A szervező megfelelő szakmai szintű mentőszolgálati ügyeletet köteles biztosítani:

a) az autó-motor, ejtőernyős, labdarúgó NB I., lovas, motorcsónak, repülő sportágak nemzetközi és hazai versenyein, mérkőzésein;

b) olyan sporteseményen, ahol a résztvevők száma a kétszáz főt várhatóan meghaladja, valamint azoknak a sportágaknak a sporteseményein, melyekben fokozott a sérülésveszély.

(2) Olyan sporteseményen, ahol a nézők száma az ezer főt várhatóan meghaladja, a szervező köteles gondoskodni a résztvevők sürgősségi ellátásáról.

19. § A szervező minden sporteseményen köteles biztosítani az elsősegélynyújtásra alkalmas helyiséget és a sportág sajátosságainak megfelelő elsősegélynyújtó eszközöket.

20. § (1) A szervező a sportegészségügyi feladatok ellátását – a sportesemény előtt legalább 10 nappal – a következők szerint köteles igényelni:

a) a fővárosban és a megyeszékhelyen rendezett sporteseményre a fővárosi, illetve megyei szakfőorvostól;

b) egyéb helyen rendezett sporteseményre a sportesemény helye szerint illetékes sportorvostól.

(2) A szakszövetség által:

a) a fővárosban rendezett sporteseményre a fővárosi szakfőorvostól,

b) a megyében rendezett sporteseményre az illetékes megyei szakfőorvostól igényelhető sportegészségügyi ellátás.

21. § A sporteseményeken az egészségügyi feladatok ellátására egyebekben az OSEI – a mentőszolgálat tekintetében az Országos Mentőszolgálattal együttesen – módszertani levélben ad szakmai útmutatót.

22. § (1) A sporteseményen egészségügyi ellátást végző orvos, illetve egészségügyi szakdolgozó díjazásáról a szervező gondoskodik.

(2) Orvosi ügyelet esetében az ügyeleti díj megállapítására a sportág adott sporteseményén eseti tevékenységet folytató, legmagasabb díjazásban részesülő sportszakemberek díjazása irányadó.

(3) Az egészségügyi dolgozó részére a szervező a munkaviszonyban álló dolgozókra vonatkozó szabályok szerint köteles megtéríteni a kiküldetéssel kapcsolatban felmerülő költségeket.

(4) Amennyiben a sportesemény elmarad, a szervező köteles a (3) bekezdésnek megfelelő összeget, valamint 1 óra ügyeleti díjat az egészségügyi ellátást végző részére megtéríteni.

23. § (1) Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

(2) A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a sportolók sportorvosi vizsgálatáról szóló 9/1990. (XII. 29.) NM rendelet, továbbá a sporteseményekkel kapcsolatos egészségügyi feladatokról szóló 6/1991. (VII. 23.) MKM rendelet hatályát veszti.

24. § A rendelet hatálybalépésével egyidejűleg a kötelező egészségbiztosítás ellátásairól szóló 1997. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Ebtv.) végrehajtásáról szóló 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet 2. §-ának (2) bekezdése a következő *k*) ponttal egészül ki:

[Az (1) bekezdésben nem említett járóbeteg-szakellátásokra a biztosítottat]

„ *k*) az Ebtv. 10. §-a (1) bekezdésének *e*) alpontja alapján saját feladatkörében az országos sportegészségügyi hálózat orvosa (a továbbiakban együtt: beutaló orvos) utalhatja be.”

(3) A területi sportorvosi szakrendelőket a megyei vezető szakfőorvos irányítja.

(4) A kerületi szakrendelőket Budapest vezető szakfőorvosa irányítja.